

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum IV. Decretalium, per viginti, & unum Titulos distributum, De
Sponsalibus, Et Matrimoniis, eorumque impedimentis, ac dispensationibus,

...

Schlüter, Georg

Augustæ Vindelicorum, 1702

§. 4. An, lite divortii pendente, teneatur vir Uxori præstare alimenta?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73058](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73058)

ne contra omnem humanitatem cadavera insepulta jaceant. *L. 45. ff. de Religiosis, & sumpt. fun.* Secundus, si *Primipilus* (seu Centurio, & annonæ inter milites distribuendæ Præfectus) qui ratione numeris sui obligatur Fisco, conveniatur ratione malæ administrationis. Nam in hoc casu Fiscus præcedit causam dotis; quia non tantum res Primipili, sed etiam dos Uxoris ex primipilari administratione obligantur tacite Fisco per *L. 4. C. in quibus causis pignus tacite contrahatur*. Tertius est, quando cum Noverca concurrunt liberi prioris matrimonii in exactio-
ne dotis. Nam præferuntur Novercæ habenti pariter hypothecam tacitam, ratione dotis, in bonis mariti. *L. 12. C. qui potiores. §. 1. Vers. Exceptis*. Unde, quando *L. unic. C. de privilegio dotis*, dicitur, privilegium dotis, quo mulieres utuntur in actione de dote, *ad heredem non transire*, intelligitur de extraneo; non autem, de descendenti-
bus, ut clarum fit ex *cit. L. 12. junct. Gloss.*

hypothecam *expressam esse ab homine*; non autem à lege; his præmissis:

Resp. ad quaestionem initio propo-
sitam, quod Uxor omnino, propter viri adulterium, non tantum recuperet dotem, sed etiam lucretur donationem propter nuptias, ut habetur *L. consensu. §. Si qua igitur*; & *§. Si verè causam. C. de Repudiis. Authent. Ut liceat mariti. §. quia plurimas*. Hoc tamen intellige, ut, si Uxor, & maritus habent liberos ex eodem, vel alio matrimonio, nec maritus lucretur dotem, nec Uxor donationem propter nuptias; sed ista reserventur liberis adulteræ post mortem Uxoris; viro, dum vivit, habente usumfructum, spectato jure communi, ut bene probat *Bart. lib. 2. p. 1. num. 62. ff. Solutio matrimonio*.

§. 4.

An, lite divortii pendente, teneatur vir Uxori præstare alimenta?

Resp. Secundum aliquos virum te-
neri alimenta præstare Uxori adulteræ, etiam factâ thori separatione, quia non desinit esse Uxor; sic *Jul. Clar. lib. 5. §. adulterium. Vers. factò autem*; secundum alios, si vir rejecit eam propter adulterium non notorium; sic *Rosella. V. divortium. num. 11. Tabiena. q. 11. num. 12. & alii*; secus, si propter notorium: ita *Surdus de aliment. t. 1. q. 118. num. 5. & t. 7. à q. 16*. Cæterum, in foro externo, ante sententiam, de mulieris adulterio, sicut non permittitur ei vir negare conjugale obsequium, sic nec negare alimenta, & expensas litis. Quia, licet innocens propter adulterium alterius possit nocentem privare omni jure maritali, factò divortio per sententiam, cum tamen ea privatio sit poena, & hæc petat sententiam, saltem declaratoriam criminis in foro externo, ut docet communis cum *Sanchez. l. 10. D. 8. num. 13*. non poterit ei, pendente lite, necessaria justè negare.

Nec obstat, quod Uxor non possit
repetere dotem, si spontè recessit à viro,
metu poenæ ob fornicationem à se com-
missam; vel vir, ubi notorium est adul-
terium, possit eam, propriâ autoritate,
expellere. Nam ex hoc non sequitur,
Ecc 2 virum,

1602. Nec etiam obstat, quod *privilegia personalia non transcant ad heredes, etiam liberos*. Nam hoc intelligitur de his, quæ personæ conceduntur ratione sui præcisè; non, quæ intuitu liberorum; Quia, licet beneficium competentia simpliciter negetur heredibus. *L. 12. ff. Solutio*; intelligitur tamen solum de extraneis, non autem de liberis, seu descendenti-
bus, ut colligitur *L. 18. ibid. & Gloss. in cit. L. 12. V. Hæredi. quod exponit, de hærede extraneo; non, suo*.

1603. Ex his colliges, quando *L. 79. C. de Jure dotium* dicitur, mulierem propter tacitam hypothecam ratione dotis, ita *possidere (mariti) vindicare, vel à creditoribus posterioribus, vel ab aliis, qui non potiora jura, legibus, habere noscuntur*, per habentes potiora jura non intelligi habentes hypothecam *expressam*; sed, causam Primipili, cum reliquis duobus casibus *num. 1601*. Et ratio est, quia hypotheca legalis, per multos, est tantum *tacita*; ergo si mulier postponi deberet habentibus *legalem* hypothecam, postponi deberet etiam *habentibus hypothecam tacitam*, quod non admittitur; præterquam quod ex contrariis aliqui sentiant,

virum, pendente lite super divortio, non teneri ad alimenta Uxoris, sed tantum, quod, Uxori repetenti dotem, possit opponere exceptionem adulterii, ac se in manutatione dotis tueri, dum sententia subsequatur. Et ideo, si Uxor possideret ea bona, quibus ob adulterium per sententiam privanda foret, non obligaretur ante sententiam illa viro cedere; imò, si ante sententiam vir in adulterium laberetur, is amitteret jus, illi dotem repetenti, exceptionem adulterii opponendi, & dotem retinendi; cum hic sit locus compensationi delictorum ex dict. à num. 1526. & ibi restitutio, utpote poena, pendeat à sententia.

1607. Illud etiam hic annotandum videtur, quando quaeritur, ad quem Judicem spectet quaestio de alimentis Uxori præstandis tempore sequestri, ac pendente lite, an separatio thori nitatur justà causa? responderi cum Joan. Bapt. de Luca l. 14. p. 2. de matrimon. discursu II. num. 6. spectare ad Judicem Ecclesiasticum. Sic enim est causa dependens, & consecutiva, spectans ad eum Judicem, ad quem pertinet quaestio de separatione thori ex dictis supra; etsi aliàs verum sit, mulieri non competere actionem repetendi dotem, & alimenta ex causa separationis, nisi separatio sequatur ex culpa viri; sic ille cum Barbosa, qui aliàs in hac materia est acerrimus defensor Laicalis jurisdictionis. Uno tamen casu num. 9. citatus de Luca, concedit Judici Laico posse desuper manus opponere; nimirum ubi agitur de alimentis provisionalibus; donec per Rotam, vel Judicem Ecclesiasticum desuper provideatur, ne ob loci distantiam, ac temporis intervallum, quod de naturalis est necessarium, in hujusmodi provisione, à proprio Judice facienda, mulier interim alimentis careat. Cæterum pendente lite super justitia divortii, semper decedit Judex Ecclesiasticus circa consecutiva, & dependentia præstationis alimentorum, ac restitutionis dotis, Judici laico gerente solum munus executionis, seu impertiendo brachium.

ARTICULUS VII.

De divortio, seu dissolutione matrimonii quoad vinculum conjugale?

Multis modis hæc dissolutio fieri posse dicitur, 1. professione Religiosa. 2. Pontificis auctoritate. 3. conversione infidelis conjugis ad fidem Catholicam. 4. per libellum Repudii. 5. auctoritate Ecclesie, cum nulliter contractum est. Cæterum matrimonium ex primæva institutione sua esse jure divino indissolubile, saltem mutuo conjugum consensu, communis tenet; & licet ratum duntaxat sit, extra illos casus, de quibus hic, nunquam; saltem loquendo de matrimonio fidelium.

§. 1.

De divortio quoad conjugale vinculum, per professionem religiosam.

Quaestio est, an matrimonia fidelium solvantur quoad conjugale vinculum per professionem solemnem in Religione per eundem Apostolicam approbata? Resp. affirmativè, si sint rata tantum, non autem si consummata, ut dictum est à n. 444. hæc porro vis dictæ professioni non inest jure naturali, vel divino, sed probabiliter merè Ecclesiastico, secundum dicta à num. 445. Et ideo conjuges primo bimestri, & post ritè contractum matrimonium non tenentur ad reddendum sibi mutuo debitum, habentque jus toto eo tempore, matrimonio non consummato, transeundi ad statum regularem ex num. 464. & quamvis per copulam, vi expressam, amittant jus ex privilegio nascens pro capeffendo statu regulari; cum matrimonium etiam per illam evadit consummatum ex num. 467. ex alio tamen capite sic oppresso licet ad religionem convolare per num. 466. Plura de hac materia V. à num. 461.

§. 2.

De divortio quoad conjugale vinculum per auctoritatem summi Pontificis.

Quaestio procedit de matrimonio fidelium, rato tantum, an auctoritate summi Pontificis solvantur.